IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 166)**

z dnia 28 września 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 166)

28 września 2022 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Polaka (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

I. informację o dokumentach, w stosunku do których Prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2022) 428, 429, 430, 435, 436, 439, 661 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej); COM(2022) 419, 433, 434, 437 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.),

II. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Gospodarczych i Finansowych (4 października 2022 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2022) 231),

III. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności (29 i 30 września 2022 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2022) 459, 142),

IV. informację poseł Agnieszki Soin na temat udziału w „21 Konferencji Międzyparlamentarnej do spraw Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony” w Pradze w dniach 4 i 5 września 2022 roku.

W posiedzeniu udział wzięli: **Artur Soboń** sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Piotr Uściński** sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Jackiewicz**, **Joanna Heger** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Anna Marciniak** – specjalista ds. kontaktów zagranicznych w BSM.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Serdecznie witam wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, posłów do Parlamentu Europejskiego, ministrów, a także towarzyszące im osoby.

Czy są uwagi państw posłów do porządku dziennego? Nie ma. Stwierdzam, że Komisja przyjęła proponowany porządek dzienny.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt I, mianowicie informacji o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące doku-

menty UE: w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej COM(2022) 428, 429, 430, 435, 436, 439, 661; w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. COM(2022) 419, 433, 434, 437. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy je przyjąć bez rozpatrywania przez Komisję? Nie ma uwag. Stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów**. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do pkt II, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Gospodarczych i Finansowych (4 października 2022 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach. Rząd reprezentuje pan minister Artur Soboń, sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów. Witamy pana ministra i bardzo proszę o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Artur Soboń:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym przedstawić informację o punktach legislacyjnych przewidzianych do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady Ecofin 4 października br. Na posiedzeniu Rady prezydencja czeska przewiduje dyskusję na temat projektu rozporządzenia pod nazwą REpowerEU, czyli instrumentu na rzecz odbudowy i zwiększenia odporności, który został ustanowiony na początku 2021 r. w reakcji na problemy gospodarcze związane z Covid. Teraz w związku z agresją Rosji na Ukrainę z inicjatywy Komisji będzie to uzupełnione o kolejny komponent tego instrumentu. Nie ma w tym momencie jeszcze przesądzeń na temat tego, według jakiego klucza będzie realizowany podział środków, a nie są również przesądzone kwestie związane ze źródłami jego finansowania. Oczywiście te źródła finansowania mogą być niewykorzystane dotychczas pożyczki z instrumentu na rzecz odbudowy i zwiększenia odporności. Według Komisji Europejskiej to jest 225 mld euro. To mogą być środki z systemu handlu uprawnieniami do emisji CO_2 oraz dobrowolne transfery polityki spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej.

W opinii rządu uważamy, że niewykorzystanie pożyczki z instrumentu na rzecz odbudowy w celu sfinansowania tych działań – możemy to rozwiązanie poprzeć, przy założeniu oczywiście zachowania dyscypliny i unikania nadmiernego zadłużenia. Jeśli chodzi o wykorzystanie uprawnień z rezerwy stabilności rynkowej ETS, to może być też do rozważenia. Musi się to jednak odbyć w taki sposób, aby był on transparentny i aby nie stał się w przyszłości precedensem uzasadniającym ograniczanie swobody państw członkowskich w zakresie wykorzystania dochodów ze wspólnej polityki EU ETS. Wreszcie, jeśli chodzi o politykę spójności i politykę rolną, jesteśmy zwolennikami elastycznych rozwiązań umożliwiających transfery środków tam, gdzie one są potrzebne, jednak to musi się odbywać na zasadzie dobrowolności takiego transferu, tak by nie zaburzać wykorzystania tych instrumentów w Polsce. Ważna jest też dla nas możliwość inwestycji w modernizację infrastruktury przesyłowej. Szczególnie jest to istotne w kontekście bezpieczeństwa dostaw ropy i gazu ziemnego.

Jeśli chodzi o sposób podziału, czyli klucz do alokacji, to tak jak powiedziałem, dyskusja jest tu przed nami. My opowiadamy się za kluczem dystrybucji opartym między innymi o zależności danego państwa od wolumenu importu rosyjskich surowców energetycznych z Rosji. Jednocześnie ta dotychczasowa zasada oparta w okresie pandemii o COVID-19 jest naszym zdaniem nieadekwatna do tego komponentu, bo ten jest przede wszystkim oparty o zależność państwa od importu surowców. Czyli, krótko mówiąc, w związku z wyzwaniami związanymi z kryzysem energetycznym.

Kwestią, którą przedstawiciele rządu będą poruszać w rozmowach w Brukseli, jest także krótki horyzont czasowy realizacji inwestycji w ramach tego komponentu, bo jest on taki sam jak dla ogólnej części całego instrumentu, czyli kończy się w sierpniu 2026 r. Naszym zdaniem to jest zbyt mało czasu wobec skali wyzwań związanych z tym kryzysem energetycznym. Uważamy, że ten okres powinien być wyznaczony do roku

2030. Byłoby to spójne ze stanowiskiem Komisji dotyczącym inwestycji realizowanych w ramach REPowerEU.

W ocenie rządu na poparcie zasługuje również kwestia odstąpienia od zasady znaczącej szkody w odniesieniu do działań realizowanych w ramach tegoż komponentu, ponieważ to w praktyce oznaczałoby utrzymanie bardzo, bardzo restrykcyjnych wymagań środowiskowych i uniemożliwiłoby sfinansowanie tych kluczowych dla naszego bezpieczeństwa energetycznego i dywersyfikacji surowców inwestycji, takich jak terminale czy gazociągi.

Konkludując, doceniamy wysiłek Komisji w celu stworzenia interwencyjnego instrumentu na rzecz wsparcia unijnej energetyki, jednak naszym zdaniem musi być to instrument użyteczny dla tych państw członkowskich, które są w znacznym stopniu uzależnione od importu surowców energetycznych. Zasady korzystania z tego instrumentu powinny być jasne i powinny umożliwiać szybkie wdrożenie i realizację tych inwestycji, które tym celom służą. Jednocześnie wdrażanie tego narzędzia nie może wpływać negatywnie na wydatkowanie środków z już istniejących programów, takich jak polityka spójności czy wspólna polityka rolna. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, czy są pytania od państwa posłów do pana ministra? Nie ma. W związku z tym chciałbym zaproponować następującą konkluzję: stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację o stanowiskach, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów UE na posiedzeniu Rady ds. Ekonomicznych i Finansowych w dniu 4 października br. w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy**. Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. Na tym zamykam rozpatrywaniu pkt II.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności (29 i 30 września 2022 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach. Rząd reprezentuje w tym punkcie pan minister Piotr Uściński, sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. Witamy pana ministra i bardzo proszę o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Piotr Uściński:

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, przedstawię informację na temat stanowiska Rady Ministrów, które zostanie zaprezentowane w odniesieniu do aktów prawnych UE podczas rady ds. Konkurencyjności w dniu 29 września br., więc jutro, w części rynek wewnętrzny i przemysł. Instrukcja dla przedstawiciela Polski na posiedzenie Rady ds. Konkurencyjności w części rynek wewnętrzny i przemysł obecnie jest konsultowana w trybie obiegowym Komitetu do Spraw Europejskich. Nie ma jeszcze dostępnej listy dokumentów przewidzianych do przyjęcia bez dyskusji, tak zwanej listy A.

W części obrad o charakterze ustawodawczym zaplanowano debatę orientacyjną dotyczącą wniosku w ramach rozporządzenia PE i Rady ustanawiającego instrument nadzwyczajny jednolitego rynku i uchylającego rozporządzenie Rady 2679/98 COM(2022) 459 SMEI oraz wniosku odnoszącego się do rozporządzenia PE i Rady, ustanawiającego ramy ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla zrównoważonych produktów i uchylającego dyrektywę 2009/125/WE. Wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego instrument nadzwyczajny jednolitego rynku, tak zwane SMEI. Wniosek został opublikowany 19 września br. Do dnia dzisiejszego nie została opublikowana wersja polska projektu. Jesteśmy w trakcie szczegółowej analizy wniosku i przygotowywany jest projekt stanowiska rządu. Na posiedzeniu Rady odbędzie się debata orientacyjna. Rząd zagłosi zastrzeżenia parlamentarne i analityczne oraz poprze ogólne cele propozycji wskazywane przez Komisję Europejską, tj. zagwarantowanie sprawnego funkcjonowania jednolitego rynku, lepszą koordynację, wymianę informacji oraz zapobieganie fragmentaryzacji jednolitego rynku w czasie kryzysu. Podkreśli, że instrument powinien być jak najmniej obciążający dla przedsiębiorców i wskaże, że niepokojące są dla nas rozwiąza-

nia dotyczące między innymi gromadzenia informacji zamówień priorytetowych czy kar, które mogą być zbyt obciążające i zbyt problematyczne dla podmiotów gospodarczych. Poinformuje, że rząd analizuje propozycje również pod kątem stopnia jej spójności z istniejącymi instrumentami zarządzania kryzysowego, w tym z rozwiązaniami krajowymi dotyczącymi bezpieczeństwa narodowego. Zwróci uwagę, że potrzebne są precyzyjne przepisy oraz wytyczne, które z poszanowaniem zasady subsydiarności i pomocniczości określą, jakie instrumenty w danej sytuacji kryzysowej należy zastosować, które gremia mają się zajmować daną sytuacją kryzysową, kto i w jaki sposób podejmować ma decyzje o sytuacji kryzysowej oraz jaka będzie rola państw członkowskich w tym procesie.

Wniosek Komisji Europejskiej dotyczący rozporządzenia w sprawie ekoprojektowania został opublikowany 30 marca 2022 r. Stanowisko rządu do tego projektu zostało zaprezentowane Komisji sejmowej 8 czerwca br. Projekt rozporządzenia rozszerza zakres obowiązującej dyrektywy w sprawie ekoprojektu poza towary związane z energią, tak aby obejmować możliwie szeroką gamę produktów i przyczyniać się do rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym. Celem inicjatywy jest poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego przez harmonizacje wymogów przy jednoczesnym korzystaniu z wydajnych rozwiązań cyfrowych, jak na przykład ustanowienie cyfrowego paszportu produktu. Nowe rozporządzenie ma także realizować założenia polityki przemysłowej UE, zwiększając popyt na towary wytwarzane z poszanowaniem zrównoważonego rozwoju.

Podczas rady ds. Konkurencyjności w dniach 29 i 30 września br. odbędzie się debata orientacyjna na temat tego wniosku. Zgodnie ze stanowiskiem rządu generalnie popieramy założenia inicjatywy i w długim horyzoncie czasowym widzimy w nim szansę na podniesienie innowacyjności oraz odporności gospodarek państw członkowskich UE. Jednocześnie identyfikujemy szereg rozwiązań, które będą obciążeniem dla podmiotów gospodarczych, co może negatywnie wpłynąć na ich konkurencyjność. W obliczu wyzwań, z którymi mierzą się gospodarki państw członkowskich w wyniku rosyjskiej agresji na Ukrainę oraz skutków pandemii COVID-19, nakładanie nowych obciążeń na przedsiębiorców powinno zostać dogłębnie przemyślane, odpowiednio przesunięte w czasie i wdrażane stopniowo. Podstawową regułą prac nad projektem powinno być konsultowanie z państwami członkowskimi oraz przedsiębiorstwami szczegółowych wytycznych dotyczących ekoprojektowania. Nasze obawy budzi fakt, że wiele istotnych aspektów ma zostać uzupełnionych aktami delegowanymi. Dziękuję bardzo za uwagę.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi. Otwieram dyskusję. Czy są pytania w tym punkcie dzisiejszego porządku obrad do pana ministra? Nie ma pytań. Wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła informację o stanowiskach, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności w dniach 29 i 30 września 2022 r., w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 1 ust. 1 ustawy. Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag odnośnie do dokumentu o sygnaturze COM(2022) 142, natomiast w stosunku do dokumentu o sygnaturze COM(2022) 459 Komisja postanowiła nie zajmować stanowiska.** Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III.

Przechodzimy do pkt IV, czyli wysłuchania informacji pani poseł Agnieszki Soin na temat udziału w „21 Konferencji Międzyparlamentarnej do spraw Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony". Pani poseł brała udział w konferencji w Pradze w dniach 4 i 5 września br. Bardzo proszę panią poseł o przedstawienie informacji.

Poseł Agnieszka Soin (PiS):

Bardzo dziękuję. W dniach 4 i 5 września br. odbyła się parlamentarna Konferencja ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony. W spotkaniu wzięli udział parlamentarzyści z państw członkowskich UE i PE oraz parlamentarzyści z krajów kandydujących do UE. W wystąpieniu powitalnym przewodnicząca izby deputowanych parlamentu Czech podkreśliła znaczenie konferencji, zwłaszcza w obliczu skomplikowanej sytuacji międzynarodowej spowodowanej agresją

Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Podkreśliła, że rolą parlamentarzystów jest współudział w kształtowaniu polityki zagranicznej oraz wyjaśnianie społeczeństwom państw członkowskich UE wyzwań związanych z pogłębiającymi się problemami gospodarczymi, tj. zwalczaniem konsekwencji pandemii oraz kryzysu energetycznego i inflacji. Stwierdziła, że rozpoczęcie agresji Rosji przeciw Ukrainie jest przejawem braku akceptacji Kremla na integrację Ukrainy ze strukturami europejskimi i euroatlantyckimi. Przewodnicząca wyraziła przekonanie, że Europa nie da się zastraszyć i, kierując się prawem narodu do samookreślenia swojej drogi rozwoju, Ukraina powinna być w przewidywanej przyszłości częścią zjednoczonej Europy. UE i jej państwa członkowskie powinny pracować nad stworzeniem globalnego sojuszu sił demokratycznych. W podsumowaniu zwróciła uwagę, że efektywność działania UE w różnych sektorach aktywności wymaga także racjonalnego trybu podejmowania decyzji i w tym kontekście konieczna jest dyskusja na temat sposobu podejmowania decyzji przez unijne instytucje. Osiągnięcie konsensusu często bywa czasochłonne i mało efektywne, jednocześnie prawo zgłaszania weta powinno być ograniczone i używane w bardzo rzadkich przypadkach.

W trakcie konferencji odbyły się cztery sesje. Pierwsza sesja dotyczyła wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony: priorytety oraz aktualne zagadnienia ze szczególnym uwzględnieniem kompasu strategicznego UE. Druga sesja dotyczyła Ukrainy: sposoby wsparcia politycznego i odbudowa kraju. Trzecia sesja dotyczyła unijnej polityki rozszerzenia w świetle rosyjskiej inwazji na Ukrainę, Bałkany Zachodnie i Partnerstwo Wschodnie, przyśpieszone przedakcesyjne wsparcie UE. Czwarta sesja dotyczyła dezinformacji zagrożeń hybrydowych, w tym cyberobrona.

W ramach panelu pierwszego uczestnicy konferencji poruszali szereg kwestii, między innymi zakres pomocy wojskowej dla Ukrainy, pogłębianie sankcji wobec Rosji, polityka Chin wobec Tajwanu, polityka UE wobec Afryki, współpraca UE z krajami Bliskiego Wschodu w sytuacji na Bałkanach przed wyborami parlamentarnymi w Bośni i Hercegowinie, wzrost wydatków obronnych w państwach członkowskich, stan relacji UE – NATO.

Podczas dyskusji w ramach panelu drugiego podkreślano przede wszystkim potrzebę ciągłego wsparcia dla Ukrainy i nieuginanie się przed ekonomicznym szantażem Putina. Apelowano do największych krajów UE, by zaangażowały się w pomoc militarną, ponieważ wojny nie wygra się banknotami, tylko bronią. Domagano się również dalszego zaostrzenia sankcji. Zaznaczono gotowość do odbudowy Ukrainy, zdając sobie jednocześnie sprawę z tego, jak długi i kosztowny będzie to proces. Zaapelowano również o regulacje europejskie idące w kierunku możliwości nie tylko zamrożenia majątków oligarchów, ale też ich konfiskaty i przekazania stronie ukraińskiej. Uznano też za istotne przebicie bariery komunikacyjnej z rosyjskim społeczeństwem, tłumacząc mu, co tak naprawdę dzieje się w Ukrainie.

Podczas dyskusji w ramach panelu trzeciego zwracano uwagę na to, że konieczna jest uczciwość UE wobec państw kandydujących i niedawanie im złudnych nadziei. Jednocześnie podkreślano, że UE musi utrzymać podstawowe kryteria dotyczące między innymi poszanowania praw człowieka, praworządności czy zwalczania korupcji.

Podczas dyskusji w ramach panelu czwartego zwracano uwagę na fakt braku wspólnego stanowiska strategicznego na poziomie europejskim i potrzebę jego posiadania. Apelowano też o zwrócenie uwagi na zagrożenia ze strony kanałów podwodnych. Wszyscy zabierający głos w dyskusji zwracali uwagę na potrzebę wzmacniania cyberbezpieczeństwa i wzmożonej współpracy międzynarodowej przy jego ulepszaniu. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję pani poseł za przedstawione sprawozdanie. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widać, nie słychać. Dziękując pani poseł sprawozdawcy, pani poseł Soin, na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze głos na tym posiedzeniu Komisji? Nikt się nie zgłasza. Stwierdzam, że na tym porządek dzienny został wyczerpany. Protokół z dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Bardzo dziękuję wszystkim państwu za udział. Zamykam posiedzenie Komisji.